

Zápis ze třetího setkání Řídicího výboru

Integrovaného plánu rozvoje hospodářsky a sociálně ohroženého území ORP Moravská Třebová

Termín a místo: 5. 6. 2024, 14 hod., Městský úřad Moravská Třebová

Účast: viz prezenční listina

Program ŘV:

1. Úvod a přivítání, aktualizace členů ŘV – P. Charvát, M. Netolický
2. Shrnutí dosavadních aktivit, které se podařilo v HSOÚ Moravská Třebová realizovat od posledního ŘV – M. Janovský
3. Detailnější představení vybraných aktivit a další budoucí možnosti – vzdělávací semináře, projektová práce v území, marketingové aktivity – T. Krátký, K. Štefančová
4. Dotační příležitosti (výzva MMR pro HSOÚ) – M. Daněk (MMR)
5. Projekt na posílení vysokorychlostního internetu (aktuality a plány) – D. Valíček (MPO), T. Krátký
6. Fond HSOÚ (představení možností) – M. Janovský
7. Strategické projekty pro HSOÚ – T. Krátký, K. Štefančová, J. Holeček
8. Představení Regionálního centra podpory investic do bydlení – K. Štefančová
9. Podnikatelský inkubátor v České Třebové (TO-PINK) – M. Janovský
10. Závěrečné shrnutí a rozdělení úkolů – P. Charvát

1. Úvod a přivítání, aktualizace členů ŘV

Moderátor ŘV J. Holeček přivítal všechny přítomné a následně požádal starostu Moravské Třebové P. Charváta a hejtmana Pardubického kraje M. Netolického o úvodní slovo. Pan starosta a pan hejtman přednesli zdravici a přivítali hosty. J. Holeček poděkoval za úvodní slova a přivítal hosty M. Daňka z MMR a D. Valíčka z MPO.

2. Shrnutí dosavadních aktivit, které se podařilo v HSOÚ Moravská Třebová realizovat od posledního ŘV

M. Janovský, vedoucí odboru rozvoje Pardubického kraje, představil prezentaci shrnující aktivity HSOÚ od posledního ŘV. Zmínil návštěvu prezidenta Petra Pavla, který ve svém úvodním projevu pochválil činnosti Pardubického kraje v oblasti HSOÚ a jeho inovativní přístupy. Dále informoval o nadcházejícím jednání s vládou ČR, kde Pardubický kraj bude prosazovat zvýšení alokace dotačního titulu MMR pro nadcházející roky.

D. Koppitz byl zmíněn jako klíčová osoba při implementaci Strategie regionálního rozvoje ČR a byl hlavním hybatelem HSOÚ. M. Janovský uvedl, jak se teoretické koncepty podařilo přenést do praktických aktivit s konkrétními výsledky.

Na národní úrovni se daří téma HSOÚ postupně implementovat s pomocí MMR a dalších resortů. Specifická výzva pro HSOÚ by měla být vyhlášena v následujících týdnech. V Pardubickém kraji byly díky MMR (OPTP) vyčleněny úvazky pro HSOÚ, což umožnilo alokaci lidských zdrojů.

V. Dokoupil, místostarosta Moravské Třebové, informoval o připravovaném projektu do výzvy na cestovní ruch (WC + navigační systém pro turisty).

M. Janovský zdůraznil dosažené úspěchy v organizaci a koncentraci různých vzdělávacích seminářů, jakož i ve spolupráci s předními odborníky, kteří poskytují cenné know-how. Byla úspěšně prosazena úprava jízdního řádu s cílem optimalizovat autobusová spojení mezi Jevíčkem a Brnem. Dále byl úspěšně realizován projekt Kulturně kreativního centra Moravskotřebovska, na který byla přidělena dotační podpora. Ve spolupráci s CETIN byly implementovány iniciativy zaměřené na posílení mobilního signálu a vysokorychlostního internetového připojení.

J. Holeček vyjádřil poděkování za pozitivní přístup ŘV k nastartování těchto aktivit. Kraj spravuje čtyři HSOÚ a má povinnost se o všechny starat. Pilotními oblastmi byly Česká Třebová a Moravská Třebová. V následujících letech budou aktivity více přesunuty na město, a je důležité diskutovat, které z nich jsou nosné a perspektivní i do budoucna.

V. Dokoupil reagoval, že přínosná je PS Cestovní ruch a akce s T. Avratem, který pomohl nastartovat spolupráci města a firem na budování značky.

Dále probíhala diskuse k tématu vysokorychlostního internetu, která je popsána v kapitole 5.

3. Detailnější představení vybraných aktivit a další budoucí možnosti – vzdělávací semináře, projektová práce v území, marketingové aktivity

T. Krátký představil komplexní přehled plánovaných seminářů. Dne 11. června 2024 se uskuteční workshop zaměřený na aplikace pro obce a města, jehož cílem bude seznámit účastníky s možnostmi dostupných mobilních a webových aplikací, které mohou zefektivnit a usnadnit práci samospráv i zaměstnanců státní správy ve věci řešení standardních obecních agend. Následně budou organizovány semináře zaměřené na témata dostupného bydlení a projektového řízení. Tyto semináře budou poskytovat praktické nástroje a strategie pro zlepšení místních podmínek a rozvoj obcí.

Na začátek roku 2025 je plánován seminář na téma „Bezpečnost jako základní hodnota bydlení“, který bude řešit aspekty zajištění bezpečnosti obyvatel, optimalizaci fungování městské policie nebo kyberkriminalitu. Na závěr své prezentace T. Krátký vyzval účastníky k podání návrhů na další témata, která by mohla být pro dané území relevantní a přínosná, s cílem vytvořit co nejkomplexnější vzdělávací program, který bude odpovídat potřebám místních komunit.

K. Štefančová doplnila, že velký úspěch měla akce s T. Avratem na téma „Jak změnit reputaci místa“, která se konala 28. května v Moravské Třebové.

4. Dotační příležitosti (výzva MMR pro HSOÚ)

J. Holeček představil pana M. Daňka z MMR. V úvodu M. Daněk informoval o metodice, kterou bylo zpracováno vymezení území HSOÚ. Území bylo vymezeno jako ORP, na jejichž území žije 25 % obyvatelstva České republiky s kumulativně nejhoršími výsledky v indikátorech, jako jsou intenzita bytové výstavby, hrubá míra celkového přírůstku, index stárí, podíl nezaměstnaných osob a intenzita podnikatelské aktivity.

Dále M. Daněk představil vybrané nástroje státu pro podporu rozvoje HSOÚ a strukturálně postižených regionů. Z evropských fondů je specifická podpora poskytována prostřednictvím OP TAK, OP Z+, OP JAK, OPST a IROP. Samostatným dotačním titulem MMR je podpora ve výši 140 milionů Kč letos (na příští rok 150 milionů Kč). Na Pardubický kraj bude připadat 7,5 – 8 milionů Kč na přípravu projektů. MMR bude respektovat „krajské obálky“, což znamená, že pokud by nedošlo k vyčerpání prostředků, přepadají na další HSOÚ v Pardubickém kraji, a až poté případně na ostatní kraje.

Mělo by se jednat o projekty, které budou v souladu s Integrovanou strategií HSOÚ. Pokud jde o míru podpory, budou zvýhodněné žádosti, které požadují nižší finanční částky. V případě rovnosti bodů bude dáována přednost menším obcím. M. Janovský uvedl, že se do výzvy podařilo zařadit podmínku schválení projektů ŘV, pokud jsou v území zřízeny, a které jsou v souladu se strategickým plánováním. M. Daněk doplnil, že by projekty měly být k využití v horizontu 3-5 let. Výzva by měla být vyhlášena do konce prázdnin.

D. Pávek, starosta Jevíčka, zdůraznil význam průzkumu projektů, které žadatelé plánují realizovat. Díky dobře připraveným projektům, které jsou připravené ve spolupráci s MAS, je minimální riziko, že by nebyly podpořeny. Tento systém je velmi účinný, zejména v regionech venkova, kde administrativa spojená s žádostmi o dotace může být složitá a často dochází k nedostatkům, které je třeba v rámci obcí zjednodušit. Další důležitou záležitostí je zajištění dopravní obslužnosti, která má významný vliv na předcházení vylidňování a udržitelnost regionu. Dopravní obslužnost často představuje ztrátovou aktivitu, a je proto nezbytné hledat způsoby, jak ji podpořit. M. Daněk reagoval, že toto téma je součástí jednání Vládního výboru. V rámci pilotního projektu ve Středních Čechách je tzv. poptávková doprava prostřednictvím mobilní aplikace nebo zavolání přes telefon, která by zajišťovala dopravní spojení mezi ORP vůči centry měst. D. Pávek doplnil, že velkým problémem je nedostatečná dopravní dostupnost spíše do vzdálenějších větších sídel, která jsou vzdálená 40-50 km.

5. Projekt na posílení vysokorychlostního internetu (aktuality a plány)

R. Martínek informoval o jednání Komise pro rozvoj venkova, kde bylo hlavním tématem rozšíření mobilního internetu. MPO nepřistoupilo na návrh, aby kraje byly oprávněny získávat dotace na tento účel. Informoval také o situaci v ČR, která se v této oblasti nachází výrazně na posledním místě v Evropě.

M. Netolický se dotazoval, jaké jsou důvody, proč nemohou kraje žádat o dotaci.

D. Valíček reagoval, že rozvoj vysokorychlostního internetu probíhá v různých fázích. MPO stimuluje soukromé investice z několika důvodů: soukromý sektor má odborné znalosti, technické i legislativní prostředí je složité a problematika je náročná. Podnikatelé v oblasti elektronických komunikací mají schopnosti potřebné k provozování sítí. Výzva MPO bude vyhlášena 10. 6. 2024, přičemž se podařilo vyjednat výjimku s Evropskou komisí pro kategorie A. Tato výzva by měla být výrazně atraktivnější než předchozí výzva z NPO. Dalším klíčovým aspektem je snižování nákladů, kdy žadatelé mají využít dostupné možnosti pro redukci výdajů. Primárním nástrojem je Registr sítí, který je již delší dobu využíván v rámci IROP na podporu neveřejných sítí. MPO plánuje využít tento registr i pro snižování nákladů při budování veřejných sítí, což je cesta, která by mohla umožnit výraznou úsporu nákladů.

M. Janovský vznesl dotaz, proč MPO stále trvá na požadavku, aby způsobilými žadateli mohli být pouze podnikatelé v oblasti elektronických komunikací. Upozornil na specifickou situaci ORP Moravská Třebová, kde je nedostupnost internetu největším problémem v rámci celého kraje. Prioritou Pardubického kraje je pomoci se zasíťováním v oblastech, kam se soukromý sektor nechce angažovat. V těchto lokalitách, kde soukromý sektor selhává, by měl intervenovat kraj. ORP Moravská Třebová čelí vylidňování, odchodu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a nedostatku podnikatelských aktivit.

D. Valíček reagoval, že MPO podporuje podnikatele a snaží se stimulovat vynakládání soukromých investic. Tato strategie je založena na přesvědčení, že soukromý sektor má odborné znalosti a kapacity potřebné k efektivnímu rozvoji a provozování elektronických komunikačních sítí.

T. Krátký, zástupce společnosti CETIN, informoval, že v rámci dotační výstavby bylo předvybráno 400 lokalit na základě očekávaných parametrů výzvy. Plánovaná výstavba se bude realizovat ve 200-250 lokalitách, z toho až 38 v Pardubickém kraji. V oblasti ORP Moravská Třebová je plánováno realizovat v

5 lokalitách: Radkov, Rozstání, Bezděč u Trnávky, Kunčina a Třebařov. Na závěr své prezentace T. Krátký představil postup, který zahrnuje osobní návštěvu koordinátora CETIN, projednání záměru ze strany obcí, vnitřní nápočet v CETIN, podání žádosti o dotační podporu, zahájení projekce, vyhodnocení a zahájení procesu výstavby.

Diskuse k tomuto tématu byla intenzivní a bylo dohodnuto, že je nezbytné uspořádat další setkání v užším kruhu zástupců po skončení jednání ŘV, aby se problematika mohla detailněji vyjasnit.

6. Fond HSOÚ (představení možností)

M. Janovský informoval o existenci podobného fondu v Sasku. Uvedl, že byla provedena důkladná rešerše různých možností pro založení fondu v oblasti regionálního rozvoje, přičemž nejvhodnější variantou se jeví založení nadačního fondu. Hlavními cíli fondu jsou zastavení odchodu vysokoškolských absolventů z regionu, podpora nízké podnikatelské aktivity a oživení regionu.

První výzva fondu bude zaměřena na podporu studentů vysokých škol formou stipendií, s podmínkou, že se po dokončení studia vrátí zpět do regionu. Druhá část programu bude podporovat absolventy středních nebo vysokých škol při jejich odchodu do zahraničí za účelem získání zkušeností včetně rozšíření jazykových kompetencí. Třetí program se zaměřuje na přilákání kreativních osobností do regionu, což je program inspirovaný německým modelem. Zde mají zkušenost, že nakonec 20 % účastníků zůstalo trvale v regionu.

Návrh struktury fondu předpokládá, že správní rada bude tříčlenná a dozorčí rada bude složena ze zástupců firem. Posledním orgánem bude nadační rada, kterou budou tvořit zástupci ŘV. Celý fond se plánuje rozjet od ledna 2025.

Co se týče financování fondu, M. Janovský navrhl následující zdroje: roční příspěvek od Pardubického kraje, část financování z prostředků města ORP, část z příspěvků od podnikatelů působících v daném území a posledním zdroje by byla spolupráce s bankou. Důvodem, proč by podnikatelé měli do fondu investovat, je možnost ovlivnit, co konkrétně potřebují. M. Janovský uvedl, že kraj absolvoval první jednání s bankou a v následujících týdnech budou probíhat jednání s dalšími bankami.

V Německu se úspěšně napojili na PR agenturu, která zpracovala cílenou marketingovou kampaň zaměřenou na specifickou cílovou skupinu lidí. Tato kampaň se opírala o různé freelancery a byla navržena tak, aby oslovila ty správné lidi a přivedla je do dané oblasti. Tento přístup by mohl být inspirativní pro plánování kampaně spojené s fondem i v našem regionu.

P. Charvát uvedl, že město Moravská Třebová ročně podporuje 2 vysokoškolské studenty a do budoucna vidí možnost podpory pouze v rámci tohoto fondu (současný systém je orientován především na sociálních aspektech). V. Dokoupil informoval o podobném modelu pro cestovní ruch, který funguje v Rakousku.

J. Ploc, zástupce Krajské hospodářské komory Pardubického kraje, uvedl, že se jedná o prověřený systém. Sám zažil, že dostal stipendium během studia na vysoké škole a po ukončení studia mu bylo zajištěno bydlení, což přispělo k tomu, že zde zůstal. Zdůraznil, že druhou klíčovou podmínkou by mělo být zajistit mladým lidem solidní bydlení jako další motivaci k setrvání v regionu. M. Janovský reagoval, že plánované programy budou synergické, což znamená, že po návratu ze studií budou mít absolventi možnost usadit se v městě, což vyvolá další pozitivní efekty. P. Charvát uvedl, že je město v oblasti dostupného bydlení připraveno.

M. Janovský doplnil, že P. Kořínková svolá jednání za účasti vybraných zástupců ŘV, na kterém se bude diskutovat o dalších krocích a možnostech tematického směřování fondu.

Zdůraznil, že je klíčové získat zpětnou vazbu přímo z území, aby byl fond účinně nastaven. Na závěr informoval o plánovaném propojení fondu s Pracovní skupinou Podnikání.

Na závěr M. Šejnohová, ředitelka MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s., vyjádřila poděkování za spolupráci. Ohledně nadačního fondu uvedla, že MAS by byla schopna zaměstnat odborníky (např. energetické manažery), ale odborníci v území nejsou.

7. Strategické projekty pro HSOÚ

J. Holeček informoval, že se hledají strategické projekty, které jsou integrované. Tyto projekty mohou například spojovat dvě obce nebo se zaměřovat na konkrétní téma, jako je sociální problematika, a propojují různé aspekty této problematiky. Integrovaný plán definuje tři hlavní témata: kvalitu života, ekonomiku a komunikaci, a právě v těchto oblastech se hledají projekty, které mohou být startovními body pro další rozvoj.

Je důležité, aby nositeli těchto projektů byli převážně lidé z daného regionu. Dosud se podařilo např. zlepšení dopravní dostupnosti Jevíčka směrem do Brna, KKC Boršov, příprava Kulturního centra MT (Miltra), projekt na podporu CR nebo rozjezd budování nového brandu regionu.

J. Holeček informoval, že většina projektů nenaplňuje očekávání definovaná v integrovaných plánech. Často se jedná spíše o projekty údržbové povahy, které sice jsou důležité, ale neposouvají regionální rozvoj kupředu. Je třeba se zaměřit na trendy a dlouhodobě hledat strategie, které pomohou regionu růst a inovovat. ŘV by se měl zamyslet nad tím, jaké projekty podporovat a jaké stanovit priority.

8. Představení Regionálního centra podpory investic do bydlení

K. Štefančová představila nové regionální centrum, jehož hlavním úkolem je poskytovat poradenství obcím v oblasti čerpání finančních prostředků z komponent NPO 2.10 a 4.1.3 pro projektovou přípravu i realizaci bytových staveb určených pro dostupné bydlení. V rámci financování se kombinují dotace v rozmezí od 25 % až do 40 % s bonifikací HSOÚ. Prostřednictvím kompetenčního centra lze zprostředkovat pomoc od odborníků v oblastech technických, environmentálních, projektových a právních záležitostí. Manažerem regionálního centra je L. Feltl, na kterého se lze obrátit.

P. Charvát doplnil, že uvažují o koupi celé bytové jednotky, ale čeká se na parametry výzvy. K. Štefančová doplnila, že ohledně určení kupní ceny je možné zajištění právního poradenství.

9. Podnikatelský inkubátor v České Třebové (TO-PINK)

M. Janovský představil aktuální stav projektu TO-PINK, ve kterém probíhají projekční práce. Proběhla jednání na MPO a snahou je využít dostupné výzvy na brownfieldy pro podnikatelské využití. Tento projekt je klíčovým prvkem, který by měl podpořit podnikatelskou aktivitu v regionu.

V Moravské Třebové proběhl již 3. ročník akademie pro začínající podnikatele.

10. Závěrečné shrnutí a rozdání úkolů

J. Holeček závěrem vyzdvihl významná témata z jednání, zejména diskuzi o vysokorychlostním internetu a potřebu nalézt nové způsoby podpory lidského kapitálu pomocí nadačního fondu. Informoval, že se ŘV v tomto roce sejde ještě jednou.

P. Charvát také poděkoval za bohatou diskusi a vyjádřil přesvědčení, že aktivity HSOÚ přinášejí velký přínos. Rovněž pozval účastníky na Dny regionu.

Jednání bylo ukončeno v 16:00 hod.

Shrnutí úkolů:

1. Vysokorychlostní internet: uskutečnit setkání v užším kruhu zástupců po skončení jednání ŘV, k vyjasnění problematiky (tým HSOÚ, zástupce MPO).
2. Zřídit pracovní skupinu na přípravu projektů za účasti Pardubického kraje, RRA PK a obcí k problematice nejen rozpracovaných projektů, ale také vizí a prioritizace. Zároveň v rámci pracovní skupiny řešit kreativní záměry a možné zdroje financování (tým HSOÚ, členové ŘV).
3. Promyslet další témata na semináře a workshopy, která by mohla být pro území relevantní a přínosná (členové ŘV).
4. Nadační fond Moravskotřebovska: svolat jednání za účasti vybraných zástupců ŘV, na kterém se bude diskutovat o dalších krocích a možnostech tematického směřování fondu (tým HSOÚ, P. Kořínková).